

V prvi vrsti bodi nekaj pribito: pred poroto ni stala le dr. Hudnikova „Glavna posojilnica“; vso prvaško posojilništvo je bilo obtoženo. Kajti napake, ki so dovedle „Glavno posojilnico“ do zločinskega poloma, te napake najdemo pri vseh prvaških posojilnicah. Ta žalostni pojav prihaja v prvi vrsti od tega, da izrabljajo zagriženi prvaki tudi svoje denarne zavode v namene panslavistične politike. Dokler ne bodejo prvaki prostovoljno ali pa prisiljeni potom ojstre postave to storili, da rešijo svoje gospodarske organizacije političnega jarma, toliko časa se bodejo taki brezvestni polomi le ponavljali.

In zdaj omenimo še par posameznih pojavov. Zanimivo je v prvi vrsti, da so se prvaškiliberalni listi pravzaprav za lopovski zločin pri „Glavni“ zavzemali. V liberalnih „narodnih“ listih nismo našli nobene ojstre besede graje in tudi klerikalni listi niso svoje prirojene neotesanosti kazali. Zakaj to? No, — ako bi prvaški listi o „Glavni“ resnico pisali, potem bi obenem in ne hote tudi svoje lastne posojilnice grajali in potem bi sami svoje ljudi iz svojih posojilnic podili. Tega seveda nečemo!

Zdaj sta torej dr. Hudnik in revizor Jošt zaprta. Od tega seveda vložniki „Glavne posojilnice“ prav nič nimajo. Manjka namreč dva milijona kron. Ta denar so prvaki napravili. Hudnik in Jošt sta bila glavna lumpa, to je gotovo. Ali če bi jih tudi obesili, denarja ni od njih dobili. Tista dva milijona bodejo morali torej zadržniki plačati. Kakor znano, so se pa posamezni zadržniki znali te neprijetne stvari izogniti. In zaradi tega je še vedno veliko vprašanje, je-li bodejo v bogi vložniki svoje krvavo prihranjene krajarje nazaj dobili. Čisto gotovo pa je, da bodejo morale posamezne posojilnice svoje vloge popolnoma ali pa deloma žrtvovati. Do pravega poloma bode šele prišlo, kadar pride eksekutor do besede.

Najgrša stvar, ki jo je ta sodnijska razprava dokazala, je pač ta-le: pri prvaških posojilnicah smejo načelniki iz blagajne denarja jemati, kolikor ga hočejo. Tako se je godilo pri „Glavni posojilnici“, tako se je godilo v Šoštanj in Ormožu in tudi drugod. Načelnik je absolutni vladar, — posojilnična blagajna je njegova blagajna! Brez da bi se odbor vprašalo ali kaj vknjižilo, se jemlje denar in brezvestni prvaški spekulant kupujejo potem s tem denarjem graščine in veleposestva v čisto nemških krajih ter pričenjajo taka posestva razkosavati. Revizor Jošt, eden slovenskih „odrešenikov“, bil je v tem oziru tipični lump. Namesto da bi posojilnico nadzoroval, jo je v špekulacijo in v polom tiral, sam pa je basal lepe provizije v žep!

Seveda so še druge napake. Celjska „Zadružna zveza“ n. pr. je svojim zadržugam tolikokrat po 500 kron kredita dajala, kolikor so imele te zadrage članov. Za vsacega člana

posamezne zadrage je dala torej ta prvaška „Zadružna zveza“ 500 K kredita!! In zdaj ima od „Glavne posojilnice“ — 300.000 K zahtevati. To je gospodarstvo, kaj?! Tajniki in revizorji prvaških posojilnic so visoki gospodje, oni smejo vse storiti — s tujim denarjem...

Prva zahteva je torej: oblast naj vstvari postavo, da se take lumparije sploh preprečijo. V ta namen pa je v prvi vrsti potrebno, da dobijo prvaške posojilnice (kakor imajo to nemške šparkase) **oblastveno nadzorstvo**. Brez tega ne gre.

Polomu v Ljubljani pa še bodejo drugi sledili.

Dopisi.

Lembah pri Mariboru. Ljubi „Štajerca“! Gotovo se bodeš čudil, da tudi od nas dobiš enkrat poročilo. Čakali smo, ker smo mislili da prineseš gotovo Ti kako poročilo o zborovanju našega kandidata g. Kresnik; škoda pa bi bila, da bi o tem zanimivem zborovanju molčali; naj vendar svet izve delo naših narodnih čudakov. Ko je „Štajerc“ naglasil, da bo g. Kresnik 5. junija v Lembahu zboroval, veselilo se je ljudstvo, čuti enkrat znanega vrlega moža. Ali tukajšni bahači in prvaki pod vodstvom Viktor Glaserja so delovali noč in dan, da bi se zborovanje preprečilo; — rekli so, da je predrzno, da si upa g. Kresnik celo v Lembahu zborovati. Sklicali so se vsi dohtarski pisarji iz Maribora, celo znani fanatik doktor Gorišek iz št. Lenarta prišel je na pomoč. Ob določeni uri ob 6. popoldne prišel je g. Kresnik, katerega je ljudstvo navdušeno sprejelo, kar je prvake grozno jezilo. Prostor Jägervirtove gostilne bili so natlačeni, da ni bilo več prostora. Ko so naši srbski prvaki videli, da se je ljudstvo začelo večinoma za govor g. Kresnika ogrevati, jezili so se do pen; skušali so s krikom Kresnika motiti, kar pa Kresnika ni motilo. Dr. Gorišek je Kresniku med drugim stavil vprašanje, kako se to strinja, da je on na strani „Štajerca“; prašal je Kresnik Goriška, kako se to strinja, da je Gorišek pri stranki, katera šili v Avstriji sovražno Srbijo, nakar je Gorišek sploh besnel. Najžalostnejšo igro sta igrala Viktor Glaser in dr. Gorišek. Ljudstvo je splošno sodilo, da ne govorita moža, temveč vroč Pikarčan; mislila sta se ga nasrkati za korajžo, pa sta nekaj predebelo požirala. Nastopila sta obadva na stolec ter kvasila (posebno Glaser) tiste otročarije in neumnosti, da so njih pristaši skimovali. Može so se čudili, da je sploh mogoče možu à la Glaser, kateri trezen skoraj molči, take neumnosti govoriti. Ali neki mož slavi kod omikan in pameten, dokler sploh molči! Igrala sta vlogo komedijska. Manjkalo je le še mirkovce in medveda na verigi in dudelzokarjev in najfinejša srbska komedija bila bi predstavljena. — Trezno misleči može so se pogovarjali, da ni čuda, da je dobil učenjak Viktor Glaser pred 4 leti kod

kandidat po vsi sili samo 300 glasov; — ljudstvo namreč značajne spozna! G. Kresnik mirno in prijazno svaril Glaserja, naj se smeši ter ga opozarjal na čas, ko je pred 4 leti ob času njegove kandidature na zborovanju Kresnikovi gostilni se skrival za Kresnika s žugajočimi pestmi klerikalcev, in če bi ga bili „Štajercijanci“ branili, bilo bi se mu jako slabo godilo. Zmiraj bolj se je ljudstvo ogrevalo za g. Kresnika, seveda razun dohtarskih pokvar in končno sta Glaser in Gorišek zabranjena glasovanje, ker sta sprevidela, da je večina za g. Kresnika; — prejšno Glaserjevo in Goriškovo trdilo, da v „narodnem“ (?) Lembahu Kresnika ni tal, je šlo po vodi, kar je do volitve pokazal. Ako bi še g. Kresnik enkrat se tukoj predstavil, potem pa gotovo za njegovega kandidata ne bode več tal, vkljub Glaserju, Goriška in dohtarskih pisarjev, kateri so s tem zborovanju jako zmotili in pred javnostjo ošpotovali. Ljudstvo želi kruha, ne pa narodno hujskanje! Lepe in debele smreke in hrasti vrlega starega Glaserjevega očeta pa so napravili sina prevzetnega. Opazovalci.

Od sv. Urbana pri Ptuj. Volitve za žavnj zbor so minule; našemu od prevelike agitacije čez vse izmučenemu kaplanu Malajnarju katerem je še tako dolgi dan prekratek bil, je še skoraj cele noči potreboval in se po ušesu in vratu čohal in si študiral, kje še bi kaj vlovil, — svetujemo, da bi se malo okrepčal, počinil, ter se naj bolj svojega poklica držal, da se za posvetne reči brigal. Urbančani ljubljanskega mira in smo še željni, da bi že po tako dolgem času pa enkrat eno razumljivo božjo besedo slišali! Kjer takšega bebranja smo se že vrhunca naveličali. Bog se smili čez nas, usliši nas! Da pa ga Malajnar tudi rad posebno keđar nič ne stane, se je že dostikrat opazovalo. Slišati je bilo, da bode Brenčič, bode zmagal, dal svojim volilecem polovnjak vseliti in da bode za pojed tudi nekšo pizn zaklal; to je tudi Malajnarja z družbo Boga Jaka Simonič (Grozl) in Čehovega Jožka Spuhlo vleklo, kjer so nameravali, da se kot tamkaj zastonj napili in najedli — pa kaj prišli so na hladno; Brenčič jim je njihov prav mastno povrnil s tem, da so naznanjali morali vse plačati, kar so izpili in pojedli. Na jim je postajalo, kjer je precej cvenka zleto samo Hamerska še je manjkalo, kateri bi s svojim velikim „Schnurrbartom“ hlad delal vrnitvi, in sicer zjutraj ob pol štirih, pa Grozl, kateri je poprej zmiraj kričal: „Brenčič“ — le kričal: „ferdamani Brenčič“. To je bil lep zaslužek za tako veliki trud.

Iz Marenberškega okraja. Ljubi „Štajerca“ Jaz vsakokrat troj časopis berem in ga zastopim; resnično je, da vera peša. Pri nas bila na 13. junija volitev; tudi ker je bil Antona dan, veliki shod. Bilo je malo duhovnikov, pa veliko romarjev, kateri od vsih km pridejo tudi h spovedi; naš župnik pa je

Kronanje na Angleškem.

Kakor smo že poročali, vršilo se je te dni v Londonu slavnostno kronanje kraljevske dvojice. Danes prinašamo sliko, ki se tiče tega kronanja i. s. na levi strani novo krono kraljice, na desni pa njeno slavnostno obleko. Šlepa te obleke je 6 metrov dolga in košta seveda veliko premoženje denarja.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“.

Grof Thun

Cesar povzdignil je bivšega ministerskega predsednika grofa Franca Thun, ki je sedaj c.

Franz Thun-Hohenstein

k. namestnik na Češkem, za kneza. O grofu Thunu se govori, da bode še v naši politiki važno vlogo igral.

